

ĐTC Phanxicô (18/8): Lề Luật là người giám hộ đưa chúng ta đến với Chúa Giêsu

Trong buổi tiếp kiến chung sáng thứ Tư 18/8/2021 Đức Thánh Cha tiếp tục loạt bài giáo lý về thư thánh Phao-lô gửi tín hữu Galát, với đề tài “Vai trò giám hộ của Lề Luật”. Đức Thánh Cha nói rằng Lề Luật là người giám hộ đưa chúng ta đến với Chúa Giêsu. Chúng ta nên tự hỏi xem chúng ta có còn đang sống “dưới sự giam cầm của Lề Luật” hay chúng ta đã hiểu rằng, khi

trở thành con cái của Thiên Chúa, chúng ta được kêu gọi để sống trong tình yêu thương.

20-08-2021

Nguồn: "Vatican News Tiếng Việt"

Đức Thánh Cha nhắc lại giáo huấn của thánh Phao-lô, đó là đức tin vào Chúa Giê-su Ki-tô mang lại sự tự do thiêng liêng giúp giải phóng các tín hữu khỏi những ràng buộc của Luật Mô-sê. Đối với thánh nhân, Lễ Luật có chức năng “giám hộ”. Như một món quà nhân từ của Thiên Chúa, Lễ Luật đòi hỏi tuân giữ các điều răn của Người, đồng thời chỉ ra thực trạng tội lỗi và nhu cầu cần được cứu độ của chúng ta. Khi Chúa Ki-tô đến và cùng với ơn cứu độ của Người, Lễ Luật được kiện toàn trong sứ điệp Tin Mừng về sự sống mới và sự tự do trong Chúa Thánh Thần.

Đức Thánh Cha nhấn mạnh rằng giáo huấn của Thánh Phao-lô về giá trị của Lễ Luật “đáng được xem xét cẩn thận”. Ngài nói rằng chúng ta nên tự hỏi xem chúng ta có còn đang sống “dưới sự giam cầm của Lễ Luật” hay chúng ta đã hiểu rằng, khi trở thành con cái của Thiên Chúa, chúng ta được kêu gọi để sống trong tình yêu thương. Ngài mời gọi tuân giữ Lễ Luật như là một sự trợ giúp cho cuộc gặp gỡ với Chúa Giê-su Ki-tô.

Buổi tiếp kiến bắt đầu với đoạn thư thánh Phao-lô gửi tín hữu Galát (3,23-25): *Trước khi đức tin đến, chúng ta bị Lễ Luật giam giữ, cho tới khi đức tin được mặc khải. Như thế, Lễ Luật đã thành người quản giáo dẫn chúng ta tới Đức Ki-tô, để chúng ta được nên công chính nhờ đức tin. Nhưng khi đức tin đến, thì chúng ta không còn ở dưới quyền giám hộ nữa.*

Bài giáo lý của Đức Thánh Cha

Vai trò giám hộ của Lễ Luật

Anh chị em thân mến, chào anh chị em!

Thánh Phao-lô, người đã say mê Chúa Giê-su Ki-tô và đã hiểu rõ ơn cứu độ là gì, đã dạy chúng ta rằng “những người sinh ra do lời Thiên Chúa hứa” (Gl 4, 28), nghĩa là tất cả chúng ta, đã được nên công chính nhờ Chúa Giê-su Ki-tô, không còn bị ràng buộc bởi Lễ Luật, nhưng được mời gọi theo lối sống dẫn thân trong sự tự do của Tin Mừng. Tuy nhiên, Lễ Luật vẫn tồn tại. Nhưng nó tồn tại theo một cách khác: cùng Lễ Luật đó, Mười Điều răn, nhưng theo cách khác, bởi vì chính nó không thể làm cho nên công chính khi Chúa Giê-su đã đến. Vì vậy, trong bài giáo lý hôm nay, tôi muốn giải thích điều này. Và chúng ta tự hỏi: theo Thư gửi tín hữu Galát, vai trò của Lễ Luật là gì? Trong đoạn thư chúng ta đã nghe, thánh Phao-lô nói rằng Lễ Luật giống như một người giám hộ. Đó là một hình

ảnh đẹp, đáng được hiểu theo đúng nghĩa của nó.

Thời kỳ của Lễ Luật và thời kỳ của đức tin vào Chúa Ki-tô

Thánh Tông đồ dường như đề nghị các Kitô hữu phân chia lịch sử cứu độ, và cả lịch sử cá nhân của ngài, thành hai giai đoạn. Đó là hai thời kỳ: trước khi trở thành người tin vào Chúa Giê-su Ki-tô và sau khi tiếp nhận đức tin. Ở trung tâm của lịch sử là sự chết và sống lại của Chúa Giê-su, điều mà thánh Phao-lô đã rao giảng nhằm khơi dậy niềm tin vào Con Thiên Chúa, nguồn ơn cứu độ, và trong Chúa Giê-su Ki-tô chúng ta được nên công chính. Chúng ta được nên công chính nhờ ơn huệ nhưng không của đức tin vào Chúa Giê-su Ki-tô. Vì vậy, bắt đầu từ đức tin vào Chúa Kitô, có một thời điểm “trước” và “sau” so với chính Lễ Luật, bởi vì có Lễ Luật, có Mười Điều răn, nhưng có một thái độ sống trước và sau khi

Chúa Giê-su đến. Lịch sử trước đó được xác định bởi việc “bị Lễ Luật giam giữ”. Và ai đi theo con đường của Lễ Luật thì được cứu độ, được công chính; lịch sử sau đó – sau khi Chúa Giê-su đến – sẽ được sống bằng cách bước theo Chúa Thánh Thần (x. Gl 5, 25). Đây là lần đầu tiên thánh Phao-lô sử dụng cách diễn đạt này: “bị Lễ Luật giam giữ”. Nó ám chỉ một sự nô dịch tiêu cực, điển hình của các nô lệ: “bị giam cầm”. Thánh Tông đồ nêu rõ điều đó bằng cách nói rằng khi một người “bị Lễ Luật giam giữ” thì giống như bị “theo dõi” và “bị nhốt”, một kiểu giam giữ nhằm ngăn chặn. Thánh Phao-lô nói rằng thời kỳ này đã kéo dài một thời gian dài – từ Mô-sê cho đến khi Chúa Giê-su đến – và còn kéo dài bao lâu người ta còn sống trong tội lỗi.

Lễ Luật là người giám hộ

Tương quan giữa Lễ Luật và tội lỗi sẽ được thánh Tông đồ giải thích một

cách có hệ thống hơn trong Thư gửi tín hữu Roma, được viết vài năm sau thư gửi tín hữu Galát. Tóm lại, Lễ Luật giúp hiểu vi phạm Lễ Luật là gì và giúp chúng ta nhận thức được tội lỗi của mình: “Bạn đã làm điều này, do đó Lễ Luật - Mười Điều Răn – nói điều này: bạn phạm tội”. Hay đúng hơn, như kinh nghiệm chung đã dạy, luật lệ nhắm đả đến sự vi phạm. Thánh Phao-lô viết trong Thư gửi tín hữu Roma, ngài viết: “Vì trước đây, khi chúng ta còn bị tính xác thịt chi phối, thì các đam mê tội lỗi dùng Lễ Luật mà hoạt động nơi các chi thể chúng ta, để chúng ta sinh hoa kết quả đưa tới cái chết. Nhưng nay, chúng ta không còn bị Lễ Luật ràng buộc nữa, vì chúng ta đã chết đối với cái vắn giam hãm chúng ta” (Rm 7, 5-6). Tại sao? Bởi vì ơn công chính hoá của Chúa Giê-su đã đến. Thánh Phao-lô diễn tả nhãn quan của ngài về Lễ Luật: “Tử thần có độc là vì tội lỗi, mà tội lỗi có mạnh cũng tại có Lễ Luật” (1Cr 15, 56).

Trong bối cảnh này, việc tham chiếu đến vai trò giám hộ của luật lệ đạt được ý nghĩa đầy đủ. Lê Luật là người giám hộ đưa bạn đến với Chúa Giê-su. Trong hệ thống học thuật thời cổ đại, nhà sư phạm không có chức năng như ngày nay, nghĩa là vai trò hỗ trợ việc giáo dục của một bé trai hay một bé gái. Trái lại, vào thời đó, họ là một nô lệ có nhiệm vụ đi cùng con của chủ nhân đến học với thầy giáo và sau đó đưa con của chủ về lại nhà. Bằng cách này, họ bảo vệ người được mình giám hộ khỏi nguy hiểm và trông chừng để đảm bảo đứa trẻ không cư xử xấu. Chức năng của người giám hộ thiên về kỷ luật. Khi cậu bé trở thành người lớn, người giám hộ ngừng nhiệm vụ của mình.

Lê Luật là một sự trợ giúp cho cuộc gặp gỡ với Chúa Giê-su Ki-tô.

Nói đến Lê Luật bằng những thuật ngữ này giúp thánh Phao-lô làm sáng tỏ vai trò của Lê Luật trong lịch sử

của Israel. Torah, nghĩa là Lễ Luật, là một hành động cao cả của Thiên Chúa đối với dân của Người. Sau việc chọn ông Áp-ra-ham, hành động vĩ đại khác của Thiên Chúa chính là ban Lễ Luật: đưa ra con đường để tiến bước. Chắc chắn nó có những chức năng để giới hạn, nhưng đồng thời nó cũng đã bảo vệ dân Chúa, đã giáo dục họ, kỷ luật họ và hỗ trợ họ khi họ còn yếu đuối, trên hết là bảo vệ họ khỏi theo các thần của dân ngoại; có nhiều thái độ ngoại giáo trong thời đó. Kinh Torah nói: “Chỉ có một Thiên Chúa và Người đã dẫn đường cho chúng ta”. Một hành động nhân từ của Thiên Chúa. Và đây là lý do tại sao thánh Tông đồ tiếp tục mô tả giai đoạn của tuổi vị thành niên: “Bao lâu người thừa kế còn là thiếu niên thì không khác gì một nô lệ, mặc dù là chủ mọi tài sản. Nó phải ở dưới quyền những người giám hộ và quản lý, cho đến khi mãn hạn người cha đã định. Chúng ta cũng vậy, khi còn là

thiếu niên, chúng ta phải làm nô lệ những yếu tố của vũ trụ” (Gl 4, 1-3).

Tóm lại, thánh Tông đồ xác tín rằng chức năng của Lễ Luật chắc chắn là tích cực – như người giám hộ để tiến bước – nhưng là chức năng giới hạn về thời gian. Nó không thể kéo dài thời hạn của nó vượt mức, bởi vì nó liên quan đến sự trưởng thành của các cá nhân và sự lựa chọn tự do của họ. Một khi chúng ta đã có đức tin, Lễ Luật sẽ hết giá trị giám hộ của nó và phải nhường chỗ cho một thẩm quyền khác. Điều đó có nghĩa là gì? Có phải khi Lễ Luật kết thúc, chúng ta có thể nói: “Chúng ta tin vào Chúa Giê-su Ki-tô và chúng ta làm điều mình muốn? Không! Các Điều Răn có đó, nhưng chúng không làm cho chúng ta trở nên công chính. Đấng làm cho chúng ta trở nên công chính là Chúa Giê-su Ki-tô. Các Điều Răn phải được tuân giữ, nhưng chúng không ban cho chúng ta sự công chính; cuộc gặp gỡ với Chúa Giê-su

Ki-tô cho chúng ta được ơn công chính cách nhưng không. Ơn ích của đức tin là đón nhận Chúa Giê-su. Chúng ta phải tuân giữ các Điều Răn nhưng như là một sự trợ giúp cho cuộc gặp gỡ với Chúa Giê-su Ki-tô.

Giáo huấn này về giá trị của Lễ Luật rất quan trọng, và đáng được xem xét cẩn thận, để chúng ta không hiểu lầm và thực hiện các bước sai lầm. Thật là tốt cho chúng ta nếu tự hỏi mình xem chúng ta có còn sống trong thời kỳ mà chúng ta cần đến Lễ Luật hay không, hay ngược lại chúng ta hoàn toàn ý thức được mình đã nhận được ân sủng trở thành con cái của Thiên Chúa để được sống trong tình yêu thương. Tôi đang sống như thế nào? Có phải trong nỗi sợ hãi rằng nếu tôi không làm điều này, tôi sẽ xuống hoả ngục? Hay tôi cũng đang sống với niềm hy vọng, với niềm vui sướng về ơn cứu độ được ban cách nhưng không trong Chúa Giê-su Ki-tô? Và điều thứ hai nữa: tôi có coi thường

các Điều Răn không? Không. Tôi tuân giữ chúng, nhưng không phải như những điều tuyệt đối, bởi vì tôi biết rằng chính Chúa Giê-su Ki-tô làm cho tôi được công chính.

pdf | document generated
automatically from <https://opusdei.org/vi-vn/article/dtc-phanxico-18-8-le-luat-la-nguoi-giam-ho-dua-chu/> (22-03-2026)